

In perpetuum rei memoriam

Czterdzieści lat olsztyńskiego Wydziału Medycyny Weterynaryjnej

ANDRZEJ KONCICKI

Wydział Medycyny Weterynaryjnej UWM, ul. Oczapowskiego 13, 10-730 Olsztyn-Kortowo

Koncicki A.

Forty years of the Faculty of Veterinary Medicine in Olsztyn

Summary

2006 is the fortieth anniversary of the establishment of the Faculty of Veterinary Medicine in Olsztyn which is today one of fourteen faculties of the University of Warmia and Mazury in Olsztyn. Thanks to the involvement and creative efforts of all its scientific, teaching and technical staff the Faculty has gradually developed and improved its pedagogic conditions as well as upgrading its research facilities. In 2003 the Faculty of Veterinary Medicine was positively evaluated by the Polish National Accreditation Commission and, in 2005, by the Education Committee of the European Association of Establishments for Veterinary Education. The Faculty in Olsztyn belongs to the European education system which applies credit points (ECTS) and it also holds the first category for scientific studies.

The article presents the genesis of the Faculty, its development and present state, organizational structure, scientific and teaching achievements.

Keywords: Faculty of Veterinary Medicine, Olsztyn, Poland

Rok 2006 to czas jubileuszu 40-lecia istnienia Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Obchody jubileuszowe są dobrą sposobnością do zaprezentowania genezy Wydziału, jego czterdziestoletniego rozwoju i osiągnięć. Jubileusz to okazja do refleksji na temat przeszłości, terażniejszości i przyszłości, to okazja do złożenia wyrazów uznania i szacunku tym wszystkim, którzy przyczynili się do powołania, zorganizowania i rozwoju Wydziału w jego 40-letniej historii. Utrwalone zapisy minionych lat i wydarzeń są świadectwem ciągłości istnienia, bowiem upływający czas zmienia w naszej pamięci wiele ważnych zdarzeń, a tworzona historia jest dla nas zwiastunem przyszłości.

Początek olsztyńskiego Wydziału Weterynaryjnego jest datowany na dzień 4 kwietnia 1966 roku. Wtedy to ówczesny minister oświaty i szkolnictwa wyższego prof. Henryk Jabłoński, na wniosek senatu akademickiego Wyższej Szkoły Rolniczej (WSR) w Olsztynie powołał Oddział Weterynaryjny przy Wydziale Zootechnicznym. Od tej chwili rozpoczęła się intensywne prace ówczesnych władz Uczelni, w szczególności Rady Wydziału Zootechnicznego, nad organizowaniem Oddziału. Dzięki osobistemu zaangażowaniu ówczesnego rektora WSR prof. Bolesława Dąbrowskiego, dziekana Wydziału Zootechnicznego prof. Piotra Znanieckiego, a przede wszystkim prodziekana tego Wydziału doc. Stefana Tarczyńskiego do Olsztyna przeniosło się z innych ośrodków naukowych kilku samo-

dzielnych pracowników nauki, którzy tworzyli załóżek organizowanego Wydziału. Pierwszymi samodzielnie pracownikami Oddziału i jednocześnie jego organizatorami byli wówczas: doc. dr hab. Stefan Tarczyński, doc. dr hab. Kazimierz Markiewicz, doc. dr hab. Wiktor Stefaniak, prof. dr hab. Kazimierz Kalinowski, doc. dr hab. Zofia Kalinowska i dr Zofia Markiewicz. Należy podkreślić, że znaczący wkład w powstanie Oddziału, a następnie w jego rozwój wniosło wielu pracowników Wydziału Zootechnicznego, przede wszystkim profesorowie: Tadeusz Krzymowski, Robert Towarnicki, Waław Minakowski, Janina Wengris, Waław Krautforst (1, 4).

W dniu 2 lipca 1966 r. powołano przy Oddziale Weterynaryjnym zespół Katedr Epizootologiczno-Profilaktycznych oraz Szpital Kliniczny. Jednostki te od 1 października 1966 r. rozpoczęły działalność naukową i usługową. Od tego dnia tworzący się Wydział inauguruje również działalność dydaktyczną. Ważnym bowiem momentem w życiu Oddziału była immatrykulacja 30 studentów przyjętych na I rok studiów (1, 4).

Formalnie Wydział Weterynaryjny w Olsztynie funkcjonuje od 28 sierpnia 1967 r. z mocą prawną od 1 września 1967 r., kiedy to minister oświaty i szkolnictwa wyższego wyłączył Oddział Weterynaryjny z Wydziału Zootechnicznego, przekształcając go w samodzielny Wydział (1, 4, 5). W dniu 4 października 1967 r. podczas inauguracji roku akademickiego 1967-1968 w obecności wiceministra oświaty i szkolnic-

Ryc. 1. Pierwsza Rada Wydziału, siedzą od lewej: doc. dr hab. Zofia Kalinowska, doc. dr hab. Kazimierz Markiewicz, doc. dr hab. Stefan Tarczyński, prof. dr hab. Kazimierz Kalinowski; stoją od lewej: doc. dr hab. Zdzisław Larski, doc. dr hab. Remigiusz Fitko, dr Zofia Markiewicz, doc. dr hab. Wiktor Stefaniak, doc. dr hab. Tadeusz Szuperski

twą wyższego prof. Włodzimierza Michajłowa, licznych przedstawicieli władz administracyjnych województwa i regionu nastąpiło uroczyste powołanie Wydziału Weterynaryjnego i wręczenie przez JM Rektora prof. Bolesława Dąbrowskiego insygniów dziekańskich pierwszemu dziekanowi Wydziału doc. dr hab. Stefanowi Tarczyńskiemu. Powstanie czwartego w kraju Wydziału Weterynaryjnego stało się faktem.

Dziekan nowego dla Uczelni Kortowskiej Wydziału odbierając z rąk JM Rektora insygnia władzy akademickiej złożył uroczyste ślubowanie:

„My Dziekan i Rada Wydziału Weterynaryjnego, w chwili inkorporacji do społeczności akademickiej, ślubujemy uroczyście:

– godność akademicką zachowując, o dobre imię naszej Almae Matris dbać zawsze;

– nie szczędząc sił, talentu a uzdolnienia nasze na dobro nauki obracać;

– światłość ludu za podwalinę jego dobrobytu uznając, kształcić i wychowywać młodzież w duchu postępu i oddania sprawom Ojczyzny i Ludzkości”.

W dniu 1 października 1967 r. Wydział zatrudniał: 1 profesora, 7 docentów, 2 adiunktów, 1 starszego asystenta, 4 asystentów, 5 asystentów-stażystów i 6 pracowników techniczno-administracyjnych (ryc. 1).

W tym czasie na Wydziale funkcjonowały następujące jednostki dydaktyczno-naukowe:

I. Zespół Katedr Epizootologiczno-Profilaktycznych, w którego skład wchodziły:

1. Katedra Parazytologii i Chorób Inwazyjnych z Kliniką Chorób Inwazyjnych – kierownik doc. dr hab. Stefan Tarczyński;

2. Katedra Anatomii Patologicznej – kierownik doc. dr hab. Tadeusz Szuperski;

3. Katedra Mikrobiologii Weterynaryjnej – kierownik doc. dr hab. Zdzisław Larski.

II. Szpital Kliniczny, złożony z:

1. Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych – kierownik doc. dr hab. Kazimierz Markiewicz;

2. Katedry i Kliniki Chirurgii – kierownik doc. dr hab. Wiktor Stefaniak;

3. Katedry Farmakologii i Toksykologii z Zakładem Farmakologii (kierownik prof. dr hab. Kazimierz Kalinowski) i Toksykologii (kierownik doc. dr hab. Zofia Kalinowska)

4. Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej – kierownik dr Zofia Markiewicz.

Katedra Fizjopatologii (kierownik doc. dr hab. Remigiusz Fitko) wraz z katedrami Wydziału Zootechnicznego: Anatomii Zwierząt, Fizjologii Zwierząt i Biochemii Zwierząt wchodziła w skład tzw. Zespołu Podstawowych Nauk Zootechniczno-Weterynaryjnych. W 1968 r. decyzją rektora WSR Katedrę Anatomii Zwierząt (kierownik prof. dr hab. Robert Towarnicki) włączono do Wydziału Weterynaryjnego. Równocześnie w Katedrze tej utworzono pracownię Histologii i Embriologii (kierownik dr Zygmunt Wyrzykowski) (1, 4).

W miarę przybywania nowych, samodzielnych pracowników nauki na Wydziale organizowano kolejne katedry i zakłady. W 1968 r. utworzono Katedrę Higieny Produktów Pochodzenia Zwierzęcego (kierownik doc. dr hab. Zdzisław Zawadzki), w 1969 r. Katedrę Położnictwa i Patologii Rozrodu (kierownik doc. dr hab. Antoni Żebracki), a w 1970 r. Katedrę Epizootologii z Kliniką Chorób Zakaźnych (kierownik prof. dr Henryk Janowski) i Zakład Chorób Drobni (kierownik doc. dr hab. Irena Janowska) (1, 4).

W 1973 r. Wydział wzbogacił się o unikatową w skali kraju jednostkę badawczą – Ośrodek Badań Biologiczno-Toksykologicznych, którego kierownikiem był prof. dr hab. Remigiusz Fitko. Ośrodek ten funkcjonował przez 17 lat i stanowił zaplecze badawcze Zakładu Patofizjologii.

Na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych Wydział posiadał pełną obsadę kierowników katedr i zakładów niezbędną do realizacji programu studiów. Prawo nadawania stopnia doktora nauk weterynaryjnych Wydział uzyskał już w 1968 r., a doktora habilitowanego w 1971 roku (1, 4).

W 1980 r. Rada Wydziału zleciła doc. dr hab. Franciszkowi Przale organizację Zakładu Higieny i Profilaktyki Zwierząt, a w 1988 r. powołano na Wydziale Zakład Weterynarii Sądowej i Administracji Weterynaryjnej, którego kierownikiem został doc. dr hab. Józef Szarek (4). Ostatnią jednostką organizacyjną, jaka w 1997 r. powstała na Wydziale, była Katedra Fizjologii Klinicznej. Kierownikiem tej jednostki został prof. dr hab. Franciszek Przala.

Większość katedr i zakładów Wydziału oraz dziekanat ulokowano na terenie Kortowa w pomieszczeniach zastępczych, głównie w blokach: 36 i 37 oraz 11

Ryc. 2. Blok 36 (Kortowo I)

(ryc. 2). Równocześnie z organizacją Wydziału trwały intensywne prace nad projektami nowych budynków. Dzięki staraniom dziekanów, a szczególnie ówczesnego rektora prof. dr hab. Tadeusza Krzymowskiego, 31 maja 1975 roku wmurowano w Kortowie II kamień węgielny pod pierwszy budynek. W 1979 r. przekazano do użytkowania Wydziałowi blok 106 (ryc. 3), a w 1985 r. blok 105 (ryc. 4). W nowo wybudowanych obiektach umieszczono dziekanat i wszystkie jednostki organizacyjne Wydziału poza Zakładem Anatomii Zwierząt, dla której budynek oddano do użytku w 1987 roku.

W okresie 40 lat funkcjonowania Wydziału, w związku ze zmianą miejsca pracy, przejściem na emeryturę lub śmiercią pracowników zmieniało się kierownictwo poszczególnych katedr i zakładów (3-5). W 1976 r. kierownikiem Katedry Higieny Produktów Pochodzenia Zwierzęcego zostaje doc. dr hab. Stanisław Kafel, a w 1991 dr hab. Jan Uradziński. Kierownictwo Zakładu Anatomii Zwierząt w latach 1970-1972 sprawuje dr Jan Gienc, następnie dr Tadeusz Stefanowski a od 1977 r. doc. dr hab. Mirosław Łakomy. Zakładem Farmakologii w latach 1976-1977 kieruje doc. dr hab. Mieczysław Filczewski, a następnie od 1978 r. doc. dr hab. Ireneusz Dynarowicz. Po śmierci prof. Dynarowicza w 1999 r. kierownikiem Zakładu zostaje dr Jerzy Jaroszewski. Od 1981 roku kierownictwo Zakładu Toksykologii obejmuje dr Arkadiusz Zawadowski, a Katedrą Anatomii Patologicznej od 1983 r. kieruje doc. dr hab. Tadeusz Rotkiewicz. W roku 1984 kierownikiem Katedry Epizootologii zostaje doc. dr hab. Zbigniew Anusz. Po przejściu prof. Anusza na emeryturę, od 1995 roku kierownictwo tej jednostki obejmuje dr hab. Wojciech Szweda. Zakładem Chirurgii w latach 1985-1987 kieruje prof. dr hab. Wojciech Empel, a od 1987 r. doc. dr hab. Wojciech Brzeski. Kierownikiem Katedry Położnictwa i Patologii Rozrodu w 1984 roku zostaje doc. dr hab. Tadeusz Glazer, a w 1997 r. prof. dr hab. Tomasz Janowski. W 1985 r. kierownikiem Katedry Mikrobiologii Weterynaryjnej zostaje doc. dr hab. Jerzy Wiśniewski, a w 1998 r. prof. dr hab. Andrzej Siwicki. Kierownictwo Katedry Chorób Wewnętrznych w 1986 r. obejmuje doc. dr hab. Zygmunt Kuleta. W 1989 r. prof. dr hab. Konstanty

Romaniuk zostaje kierownikiem Katedry Parazytologii i Chorób Inwazyjnych, a doc. dr hab. Andrzej Depta obejmuje kierownictwo Zakładu Diagnostyki Klinicznej. Od 1991 r. Zakładem Patofizjologii kieruje doc. dr hab. Karol Jakubowski. Dr hab. Barbara Przybylska w 1993 r. obejmuje kierownictwo Katedry Histologii i Embriologii, a dr hab. Andrzej Koncicki w 1996 r. zostaje kierownikiem Katedry Chorób Ptaków. Kierownikiem Katedry Profilaktyki Weterynaryjnej i Higieny Pasz w 1998 r. zostaje dr hab. Maciej Gajęcki. Katedrą Fizjologii Klinicznej w latach 1997-1999 kieruje prof. dr hab. Franciszek Przała, a następnie dr hab. Mariusz Majewski.

Ryc. 3. Blok 106 (Kortowo II)

Ryc. 4. Blok 105 (Kortowo II)

Dziekanami Wydziału, licząc od jego powołania, byli: prof. dr hab. Stefan Tarczyński (1967-1969, 1978-1981), prof. dr hab. Kazimierz Markiewicz (1969-1972, 1972-1975, 1981-1984), prof. dr Henryk Janowski (1975-1978), prof. dr hab. Remigiusz Fitko (1984-1987, 1987-1990), prof. dr hab. Konstanty Romaniuk (1990-1993), prof. dr hab. Mirosław Łakomy (1993-1996, 1996-1999), prof. dr hab. Tomasz Janowski (1999-2002, 2002-2005) i prof. dr hab. Wojciech Szweda (2005). Od grudnia 2005 r. dziekanem Wydziału jest prof. dr hab. Andrzej Koncicki.

Do 1977 r. dziekanowi w kierowaniu Wydziałem pomagał tylko prodziekan ds. dydaktyczno-wychowawczych (obecnie prodziekan ds. studiów). Funkcję tę pełnili kolejno: prof. dr hab. Kazimierz Markiewicz, prof. dr hab. Wiktor Stefaniak, doc. dr hab. Zygmunt

Wyrzykowski, doc. dr hab. Jerzy Wiśniewski, doc. dr hab. Tadeusz Glazer, doc. dr hab. Konstanty Romanuk (trzykrotnie), dr hab. Maciej Gajęcki, prof. nadzw. (dwukrotnie), dr hab. Wojciech Szveda, prof. nadzw. (trzykrotnie) i aktualnie dr hab. Jerzy Jaroszewski, prof. UWM. Od 1978 r. zespół dziekański poszerzono o prodziekana ds. nauki. Pierwszym prodziekanem była prof. dr hab. Zofia Markiewicz, a kolejnymi: prof. dr hab. Zygmunt Wyrzykowski, prof. dr hab. Tadeusz Glazer (dwukrotnie), prof. dr hab. Tadeusz Rotkiewicz, dr hab. Tomasz Janowski, prof. nadzw. (dwukrotnie), dr hab. Andrzej Koncicki, prof. nadzw. (dwukrotnie) i aktualnie prof. dr hab. Sławomir Zduńczyk.

Dzisiaj, po czterdziestu latach funkcjonowania Wydziału, można stwierdzić z głęboką satysfakcją, że rota ślubowania, jaką złożył pierwszy dziekan prof. S. Tarczyński jest w pełni respektowana przez wszystkich pracowników, przez co Wydział sprawnie działa, prawidłowo się rozwija i zdobywa uznanie we własnym środowisku Uczelni, jak też wśród bratnich fakultetów weterynaryjnych oraz w szerokich kręgach naukowych i zawodowych w kraju i za granicą.

Olsztyński Wydział Medycyny Weterynaryjnej jest aktualnie jednym z 14 Wydziałów, które tworzą zachwycający położeniem i przyrodą kortowski kampus Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (2, 6). Dzięki ogromnemu zaangażowaniu, ofiarności, determinacji i wyteżonej twórczej pracy wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych i technicznych w ciągu minionych czterdziestu lat Wydział sukcesywnie poprawiał warunki kształcenia studentów i doskonalił warsztat badawczy. Wnosi przez to trwałe wartości do weterynaryjnego środowiska naukowego i zawodowego oraz przyczynia się w znacznym stopniu do ochrony zdrowia zwierząt i ludzi. Wyrazem tego jest wykształcenie 3039 lekarzy weterynarii, wypromowanie 205 doktorów i 65 doktorów habilitowanych nauk weterynaryjnych. Odzwierciedleniem harmonijnego rozwoju Wydziału i dbałości o jego kadre naukową jest uzyskanie na wniosek Rady Wydziału tytułu profesora nauk weterynaryjnych przez 40 naukowców.

Ambicją i troską władz Wydziału i jego pracowników jest nieustanne zmienianie stanu aktualnego i rozwój ku nowoczesności. Działania zmierzające do podnoszenia poziomu kształcenia sprawiają, że absolwenci olsztyńskiego Wydziału są dobrze przygotowani, by sprostać wyzwaniom stawianym przez postęp medyczny i cywilizacyjny dzisiejszej rzeczywistości. Wyrazem tego jest przyznanie w dniu 26 maja 2003 roku przez Państwową Komisję Akredytacyjną (PKA) bardzo dobrej oceny za jakość kształcenia na kierunku studiów weterynaria w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Celem strategicznym było jednak uzyskanie przez Wydział aprobacji europejskiej. Dlatego w czerwcu 1999 roku Wydział wizytowała grupa ekspertów Europejskiego Stowarzyszenia ds. Oceny Jakości Kształcenia dla kierunku weterynaria (European Association of Establishments for Veteri-

nary Education (EAEVE)). Pomimo dobrej oceny procesu dydaktycznego przez unijnych ekspertów zawartej w pokontrolnym raporcie, na Wydziale zainicjowano głęboką analizę programu nauczania, w celu jego modernizacji oraz przystosowania do unijnych standardów. Prace koncentrowały się wokół unowocześnienia treści programowych, zmniejszenia liczby godzin przeznaczonych na realizację niektórych przedmiotów ogólnych, wypracowania powiązań merytorycznych między poszczególnymi przedmiotami i blokami tematycznymi, wprowadzenia do nauczania nowych obszarów wiedzy i przedmiotów kierunkowych, jak: etologia, dobrostan i ochrona zwierząt, ekonomika weterynaryjna, agronomia. Dla doskonalenia nauczania klinicznego i zawodowego zmodernizowano i wyposażono w nowoczesną aparaturę dydaktyczną i diagnostyczną kliniki Wydziału, powołano Poliklinikę Małych Zwierząt (ryc. 5) i rozwinęto działalność kliniczną w ramach „Mobile Clinic” z całodobowymi dyżurami klinicznymi. Zintensyfikowano także działalność usługowo-kliniczną w terapii chorób koni i bydła. Działania te pozwoliły znacząco zwiększyć liczbę przypadków klinicznych w deficytowym w opinii ekspertów EAEVE obszarze nauczania z zakresu dużych zwierząt. Zwiększono także do 23 liczbę przedmiotów do wyboru, tzw. fakultatywnych.

Ryc. 5. Poliklinika

Trud i zaangażowanie, jak i zrozumienie pracowników dla stawianych wyzwań zaowocowały uzyskaniem w dniu 7 listopada 2005 r. aprobacji europejskiej i włączeniem olsztyńskiego Wydziału do grona wydziałów spełniających europejskie standardy kształcenia.

Uzyskanie przez Wydział akredytacji PKA i aprobacji europejskiej jest rękojmią wysokiego poziomu kształcenia i jednocześnie zobowiązuje do nieustannego podnoszenia jego poziomu. Od roku akademickiego 2006/2007 kształcenie będzie realizowane zgodnie z nowym standardem nauczania zawartym w rozporządzeniu ministra edukacji narodowej i sportu z dnia 29 sierpnia 2005 roku. Wydział zmierza także do dostosowania standardu kształcenia do wymogów dyrektywy Unii Europejskiej (2005/36/EC z dnia 7 września 2005 r.). Zmiana programu kształcenia ma

Ryc. 6. Samodzielni pracownicy naukowcy – członkowie Rady Wydziału Medycyny Weterynaryjnej

doprowadzić do lepszego przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu na poziomie podstawowym. W tym celu, na ostatnich dwóch semestrach kształcić będziemy głównie w ramach odbywanych dyżurów klinicznych zapewniających praktyczną naukę zawodu, a wiedza specjalistyczna będzie pogłębianą w ramach przedmiotów fakultatywnych. Innowacyjność wprowadzanego standardu kształcenia polega przede wszystkim na zmianie systemu nauczania z poszczególnych przedmiotów na nauczanie gatunkowe. W ślad za wymienionym rozporządzeniem i dyrektywą wprowadzamy do minimum programowe nowe przedmioty (biostatystyka i metody dokumentacji, technologie w produkcji zwierzęcej, zoonozy, ochrona zdrowia publicznego w stanach zagrożenia) oraz dążymy do ograniczenia do minimum liczby godzin kształcenia ogólnego. Realizacja powyższych zamierzeń będzie podstawą do przygotowania Wydziału do ponownej ewaluacji przez połączony komitet EAEVE i Federation of Veterinarians of Europe (FVE) pod kątem zgodności procesu kształcenia z wymogami dyrektywy UE oraz do akredytacji przez European Network for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) pod kątem jakości kształcenia. Niewątpliwie do realizacji powyższych zamierzeń nieodzowne będzie zwiększenie nakładów na dydaktykę do poziomu odzwierciedlającego realne koszty kształcenia (o co Wydział zabiega od wielu lat), jak i realizacja, ze względów dy-

daktycznych i BHP, zajęć klinicznych w grupach 4-6 osobowych.

Obecnie w procesie kształcenia 1030 studentów bierze udział ogółem 135 pracowników, w tym 91 pracowników naukowo-dydaktycznych: 21 profesorów tytularnych, 15 doktorów habilitowanych (ryc. 6), z których 8 zatrudnionych jest na stanowisku profesora UWM, a 7 na stanowisku adiunkta, 40 doktorów wet. – adiunktów, 9 doktorów wet. i 2 lek. wet. – asystentów, 4 wykładowców oraz 44 pracowników technicznych i administracyjnych.

Rozwój naukowy kadry naukowo-dydaktycznej zatrudnionej na Wydziale jest bardzo intensywny oraz widoczna jest troska o rozwój naukowy młodych pracowników nauki. Na Wydziale prowadzone są czteroletnie studia doktoranckie. Obecnie z tej formy kształcenia korzysta 33 studentów doktorantów. Przy rekrutacji studentów doktorantów uwzględniane są strategiczne potrzeby Wydziału w nauce i dydaktyce w poszczególnych zespołach. Dążymy, by badania naukowe będące podstawą prac doktorskich były finansowane głównie z grantów. Zachęcamy studentów doktorantów do realizowania prac doktorskich za granicą, co pozwala opanowywać nowoczesny warsztat badawczy oraz doskonalić znajomość języków obcych. Młoda kadra naukowa Wydziału jest rekrutowana z grupy najlepszych doktorantów, zatrudnianych na stanowisku asystenta.

Tab. 1. Aktualna struktura organizacyjna Wydziału

L.p.	Jednostka organizacyjna	Kierownicy i samodzielni pracownicy naukowci
I	Katedra Morfologii Funkcjonalnej a) Zespół Anatomii Zwierząt b) Zespół Fizjologii Klinicznej c) Zespół Histologii i Embriologii	prof. dr hab. M. Łakomy prof. dr hab. M. Łakomy prof. dr hab. J. Kaleczyc dr hab. J. Całka, prof. UWM dr hab. K. Wąsowicz prof. dr hab. M. Majewski prof. dr hab. B. Przybylska-Gornowicz dr hab. B. Lewczuk, prof. UWM
II	Katedra Patologii i Farmakologii a) Zespół Anatomii Patologicznej b) Zespół Farmakologii c) Zespół Patofizjologii d) Zespół Toksykologii	prof. dr hab. T. Rotkiewicz prof. dr hab. T. Rotkiewicz dr hab. J. Jaroszewski, prof. UWM prof. dr hab. K. Jakubowski dr hab. A. Kowalski, prof. UWM prof. dr hab. A. Zasadowski
III	Katedra Chorób Zakaźnych i Inwazyjnych a) Zespół Chorób Ptaków b) Zespół Epizootologii c) Zespół Mikrobiologii i Immunologii Klinicznej d) Zespół Parazytologii	prof. dr hab. K. Romaniuk prof. dr hab. A. Koncicki prof. dr hab. W. Szweda dr hab. J. Siemionek prof. dr hab. A. K. Siwicki dr hab. Z. Rotkiewicz, prof. UWM dr hab. G. Święcicka-Grabowska, prof. UWM prof. dr hab. K. Romaniuk dr hab. M. Michalski dr hab. R. Sokół
IV	Katedra Weterynaryjnej Ochrony Zdrowia Publicznego a) Zespół Higieny Produktów Zwierzęcych b) Zespół Profilaktyki Weterynaryjnej i Higieny Pasz c) Zespół Weterynarii Sądowej i Administracji Weterynaryjnej	prof. dr hab. J. Uradziński prof. dr hab. J. Uradziński prof. dr hab. M. Radkowski prof. dr hab. J. Sztejn prof. dr hab. M. Gajęcki dr hab. T. Bakula prof. dr hab. J. Szarek
V	Katedra Nauk Klinicznych a) Zespół Chirurgii i Rentgenologii b) Zespół Chorób Wewnętrznych c) Zespół Diagnostyki Klinicznej d) Zespół Rozrodu Zwierząt e) Poliklinika	prof. dr hab. T. Janowski prof. dr hab. W. Brzeski dr hab. Z. Adamiak, prof. UWM dr hab. M. Nowicki, prof. UWM prof. dr hab. Z. Kuleta prof. dr hab. A. Depta dr hab. A. Rychlik prof. dr hab. T. Janowski prof. dr hab. S. Zduńczyk dr hab. A. Raś dr hab. A. Raś

Awans stanowiskowy i naukowy pracowników naukowo-dydaktycznych na wszystkich szczeblach rozwoju od asystenta do stanowiska profesora zwyczajnego jest uzależniony od dorobku publikacyjnego wyrażonego w punktacji parametrycznej czasopism. System ten obowiązuje na Wydziale od kilku lat, jest obiektywny i motywuje do aktywności publikacyjnej pracowników w ogóle, a zwłaszcza do publikowania w wyżej punktowanych czasopismach z listy filadelfijskiej.

W 2003 r. zmieniono strukturę organizacyjną Wydziału, tworząc 5 dużych, zintegrowanych i silnych kadrowo jednostek oraz poliklinikę. W obrębie katedr funkcjonują zespoły (tab. 1), co zapewnia odpowiednio wysoki poziom działalności naukowej i dydaktycznej pracowników Wydziału. Utworzenie polikliniki dało możliwość skoncentrowania i podniesienia na wyższy poziom merytoryczny i organizacyjny rozpro-

szanej na Wydziale do tego czasu działalności klinicznej. W poliklinice i funkcjonujących w zespołach ambulatoriów oraz klinice wyjazdowej studenci pełniący pod okiem nauczycieli akademickich dyżury kliniczne przyjmują każdego roku kilkanaście tysięcy małych pacjentów, głównie psów i kotów (ryc. 7), ptaków i zwierząt egzotycznych oraz ponad cztery tysiące dużych zwierząt (konia, krowy) (ryc. 8). Dodatkowo zajęcia kliniczne studenci odbywają w fermach trzody chlewnej i krów oraz w stadniach koni.

Tak w UWM, jak i na Wydziale wprowadzono w ramach programu Socrates/Erasmus europejski system punktów kredytowych (ECTS). System ten pozwala każdego roku kilkunastu studentom naszego Wydziału uczestniczyć w jedno- lub dwusemestralnych zajęciach na wydziałach weterynaryjnych w państwach UE. Jak dotąd nasi studenci studiowali w Giessen, Lugo, Madrycie i Gent. Warto podkreślić, że coraz chętniej w ramach ECTS również kształcą się na naszym Wydziale studenci z wydziałów w Hiszpanii i Niemczech.

Poza poziomem kształcenia ranga każdej uczelni wyższej i wchodzących w jej skład wydziałów zależy od pozycji naukowej pracowników, ich oryginalnej twórczości naukowej powstającej na podstawie własnej koncepcji i jej uznanie przez innych. Te ambitne cele są osiągnięte po wielu latach rzetelnej i twórczej pracy całych zespołów naukowych. Nieodzowne do tego jest wyposażenie w nowoczesną aparaturę naukowo-badawczą i diagnostyczną. Pozwala

to na prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie.

Również i na tym polu działalności olsztyński Wydział ma duże osiągnięcia. Od czasu wprowadzenia przez Komitet Badań Naukowych w 1993 r. oceny i klasyfikacji jednostek naukowych w Polsce, której podstawą są osiągnięcia naukowe, poziom prowadzonych badań i miejsce publikowania wyników, Wydział uzyskuje coraz wyższe oceny i aktualnie jako jedyny wydział medycyny weterynaryjnej w kraju posiada pierwszą kategorię naukową. Świadczy to o dużym potencjale naukowo-badawczym i dowodzi, że jego profil, obejmujący większość ważnych poznawczych i aplikacyjnych aspektów medycyny weterynaryjnej, daje podstawę do zrównoważonego rozwoju naukowego wszystkich jednostek Wydziału. Rozwój ten jest dodatkowo stymulowany prowadzonym od wielu lat rankingiem naukowym jednostek, stanowiącym pod-

Ryc. 7. USG gruczołu krokowego psa

Ryc. 8. Studenci wykonujący cesarskie cięcie u krowy

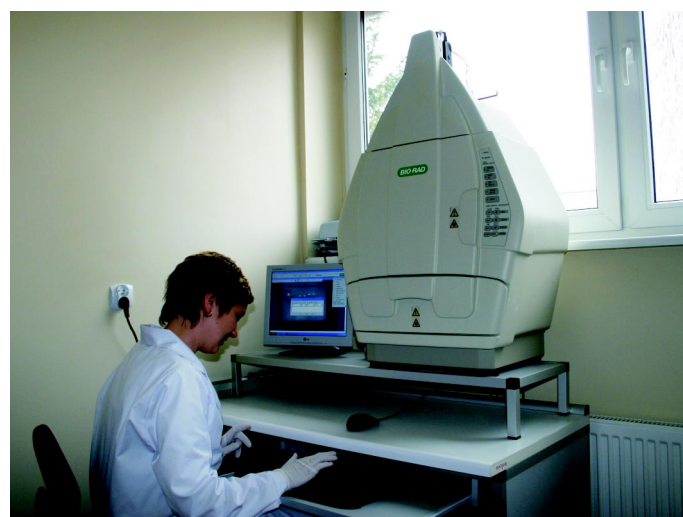
stawę podziału środków finansowych przyznawanych na badania. Ranking ten stanowi także główny mechanizm mobilizujący kadrę do pozyskiwania środków finansowych na badania i to zarówno z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jak i funduszy zagranicznych, w tym z UE. Obecnie na Wydziale realizowanych jest 14 grantów MNSW, po jednym projekcie zamawianym i ze środków zagranicznych oraz 5 umów z podmiotami gospodarczymi.

Strategicznymi obszarami badawczymi Wydziału są zagadnienia dotyczące weterynaryjnych aspektów jakości zdrowotnej środków żywnościowych w łańcuchu „od pola do stołu” oraz poznawcze aspekty chorób zwierząt. Problemy te są zgodne z Krajowym Ramowym Programem Badawczym, w którym priorytetowym kierunkiem badań jest „Weterynaryjna ochrona zdrowia publicznego” oraz z VII Europejskim Programem Ramowym (strategiczny obszar badań „Rolnictwo”). Wydział jest przygotowany do realizacji tych przedsięwzięć, dysponuje bowiem wykwalifikowaną kadrą naukową oraz aparaturą badawczą, w większości o wysokim stopniu nowoczesności. Przykład mogą stanowić nowoczesnie wyposażone laboratoria i pracownie: analizy sensorycznej żywności, badań toksykologicznych, alternatywnych metod badawczych, diagnostyki chorób zakaźnych i inwazyjnych, hodow-

li komórek i tkanek, pracownia izotopowa klasy III, obrazowania mikroskopowego (ryc. 9), biologii molekularnej (ryc. 10), immunohistochemiczna, cytometrii przepływowej, kurczliwości mięśni gładkich, artroskopii i gastroendoskopii i inne. Działalność naukowa na Wydziale jest wspierana prowadzoną i rozwijaną współpracą międzynarodową, polegającą na licznych bilateralnych kontaktach pracowników poszczególnych jednostek organizacyjnych. Efektem tej współpracy jest odbywanie przez pracowników Wydziału krótko- i długoterminowych staży naukowych w renomowanych na świecie ośrodkach nauk weterynaryjnych i medycznych. Pracownicy Wydziału współpracują z wydziałami medycyny weterynaryjnej i ośrodkami biomedycznymi na Uniwersytetach w Giessen i Lipsku, Uniwersytecie Technicznym w Lizbonie, Uniwersytecie Medycyny Weterynaryjnej w Koszycach, w belgijskich Uniwersytetach w Antwerpii i Gandawie, Uniwersytecie w Innsbrucku, w Arhus, w Utrechcie, w Madrycie, Wyższej Szkole Weterynaryjnej w Hanowerze, Uniwersytecie Stanowym Iowa (Ames) i Montana (Bozeman) oraz Centrum Biomedycznym Uniwersytetu Stanowego w Luizjanie (Baton Rouge). Wydział współpracuje także w obszarze dydaktyki i organizacji stu-

Ryc. 9. Mikroskop konfokalny

Ryc. 10. Pracownia biologii molekularnej

diów oraz nauki z wydziałami medycyny weterynaryjnej w kraju i Państwowym Instytutem Weterynaryjnym – Państwowym Instytutem Badawczym w Puławach. Tak wszechstronna współpraca jest możliwa dzięki ogromnemu zaangażowaniu pracowników jednostek naukowych w kraju i za granicą, z którymi Wydział współpracuje. Za szczególne zasługi w tym względzie, na wniosek Rady Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Senat ART, a następnie UWM uhonorował najwyższą godnością akademicką – doktoratem *honoris causa* następujących uczonych: prof. zw. dr hab. dr h.c. Stefana Tarczyńskiego z ART w Olsztynie (1990 r.), prof. dr dr h.c. Eberharda Grunerta z Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Hanowerze (1991 r.), prof. dr dr med. dr h.c. Dietricha W. Scheuermanna z Uniwersytetu w Antwerpii (1996 r.), prof. zw. dr hab. dr h.c. Mariana Truszczyńskiego z PIWet. w Puławach (1999 r.), prof. dr hab. dr h.c. Berndta Hoffmanna z Uniwersytetu J. Liebiga w Giessen (2001 r.) i prof. dr hab. med. dr h.c. Michała Karaska z AM w Łodzi (2001 r.).

Pracownicy Wydziału korzystali ze stypendiów fundacji Humboldta, Stypendiów na Rzecz Nauki Polskiej i współpracowali jako eksperci Światowej Organizacji Wyżywienia i Rolnictwa (FAO).

W latach 1999-2001 Wydział był koordynatorem i kontraktorem w europejskim programie edukacyjnym Tempus II bis (Joint European Project) pt. „Harmonization of Olsztyn Veterinary Study Program with EU Standards”, współpracując z wydziałami medycyny weterynaryjnej w Helsinkach, Gandawie i Neapolu. Pracownicy olsztyńskiego Wydziału prowadzą także szeroką współpracę w ramach międzynarodowego programu Socrates/Erasmus.

Dopełnieniem działalności naukowo-dydaktycznej Wydziału jest doskonalenie i rozszerzanie oferty kształcenia podyplomowego i specjalizacyjnego, włączanie studentów w działalność naukowo-badawczą poprzez funkcjonujące koła naukowe, a także realizację programu nauczania na kierunku biotechnologia na Wydziale Biologii UWM. Wydział prowadzi edukację w ramach krajowego systemu specjalizacji lekarzy weterynarii na podyplomowych studiach specjalizacyjnych z zakresu chorób psów i kotów, rozrodu zwierząt, chorób bydła, higieny pasz, higieny zwierząt rzeźnych i żywności zwierzęcego pochodzenia, chirurgii zwierząt, zwalczania szkodników sanitarnych w przemyśle spożywczym.

Na Wydziale od wielu lat są organizowane warsztaty dydaktyczne dla lekarzy weterynarii i studentów z udziałem krajowych i zagranicznych specjalistów. Ich tematyka dotyczyła m.in. neuroanatomii psów, neuromodulacji systemu immunologicznego, problemów rozrodu kłaczy, diagnozowania faz cyklu płciowego u suk, laparoskopowej ovariohisterektomii u suk, endoskopii i diagnostyki kardiologicznej.

Pracownicy Wydziału każdego roku organizują wiele konferencji i zjazdów o randze międzynarodowej,

a niektóre z nich, jak warroza pszczoł i gospodarka pasieczna mają wieloletnią tradycję (są regularnie organizowane od 1982 r.). Na szczególne podkreślenie zasługuje powierzenie prof. dr hab. M. Łakomemu zorganizowania w 1997 r. Kongresu Anatomische Gesellschaft 92. Joint Meeting, a w 2002 r. XII Conference of European Neuropeptide Club. Prof. dr hab. J. Szarek w 2004 r. organizował na olsztyńskim Wydziale 22. Kongres Europejskiego Towarzystwa Patologii Weterynaryjnej (European Society of Veterinary Pathology) i 6. Kongres Europejskiego Towarzystwa Klinicznej Patologii Weterynaryjnej (European Society of Veterinary Clinical Pathology). Fakty te świadczą o dużym prestiżu i uznaniu naukowców olsztyńskiego Wydziału w środowisku naukowym w Europie i na świecie. Dowodem na to są również pełnione przez pracowników Wydziału funkcje w organizacjach i towarzystwach naukowych oraz kolegiach doradczych. Prof. dr hab. Tomasz Janowski jest członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych, członkiem zarządu European Society of Domestic Animals Reproduction (ESDAR) i członkiem korespondentem Niemieckiego Towarzystwa Naukowego (DVG), prof. dr hab. Mirosław Łakomy jest wiceprezydentem European Association of Veterinary Anatomist, prof. dr hab. Józef Szarek jest członkiem zarządu European Society of Veterinary Pathology, prof. dr hab. Jarosław Całka ekspertem EAEVE, a prof. dr hab. Maciej Gałęcki przewodniczącym Rady Sanitarno-Epidemiologicznej – organu doradczego przy Głównym Lekarzu Weterynarii oraz doradcą ds. weterynarii ministra rolnictwa i rozwoju wsi (od 14 listopada 2005 r.). Profesor Mirosław Łakomy jest redaktorem wydawanego w Olsztynie czasopisma Polish Journal of Veterinary Sciences. Za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne wielu pracowników otrzymało prestiżowe nagrody Prezesa Rady Ministrów, MEN, PTNW, rektora.

Tak dynamiczny rozwój olsztyńskiego Wydziału był i jest możliwy dzięki ambicji i zaangażowaniu jego pracowników, przychylności i wsparciu władz Uniwersytetu, pozyskiwanym funduszom z UE. Pozwala to doskonalić warsztat badawczy i kształcić przyszłych adeptów naszego zawodu na coraz wyższym poziomie.

Piśmiennictwo

1. *Fitko R.*: Przemówienie z okazji XX-lecia Wydziału Weterynaryjnego. Biul. Nauk. 1987, 1, 5-13.
2. *Narodziny Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie*. Wydawnictwo UWM, Olsztyn 1999.
3. *Prost E. K.*: Wybitni polscy lekarze weterynarii XX wieku w nauce i zawodzie. Lubelskie Towarzystwo Naukowe, Lublin 2005.
4. *Romanik K.*: 30-lecie Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie. Wydawnictwo ART, Olsztyn 1996.
5. *Tarczyński S., Koczowska I., Budny J., Grudniewska B., Dudo J., Kozdroń J.*: Jubileusz 50-lecia Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie. T. I i II. Wydawnictwo ART, Olsztyn 1999.
6. *Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie 1999-2004*. Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2004.

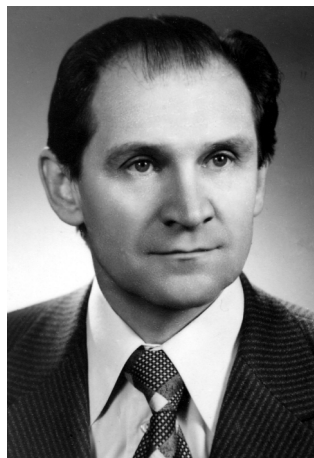
Adres autora: prof. dr hab. Andrzej Koncicki, ul. Baczyńskiego 1, 10-371 Olsztyn-Kieźliny; e-mail: koncicki@uwm.edu.pl

Profesorowie, którzy tworzyli historię Wydziału Medycyny Weterynaryjnej

prof. dr hab. Zbigniew Anusz
Kierownik Katedry Epizootologii
z Kliniką Chorób Zakaźnych
(1984-1995)

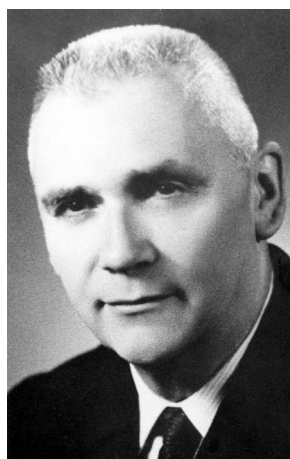
prof. dr hab. Tadeusz Glazer
Kierownik Katedry Położnictwa
i Patologii Rozrodu
(1984-1996)

prof. dr hab. Irena Janowska
Kierownik Katedry Chorób Ptaków
(1972-1995)

prof. zw. dr hab. Stanisław Kafel
Kierownik Katedry Higieny
Produktów Zwierzęcych
(1976-1991)

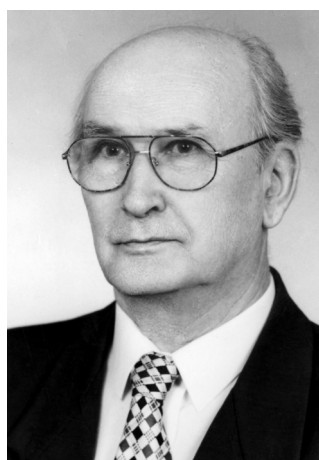
prof. zw. dr hab. Zdzisław Larski
Kierownik Katedry Mikrobiologii
Weterynaryjnej (1966-1985)

prof. dr hab. Zofia Markiewicz
Kierownik Zakładu Diagnostyki
Klinicznej (1966-1989)

prof. dr hab. Franciszek Przala
Kierownik Katedry Profilaktyki
Weterynaryjnej i Higieny Pasz
(1980-1997), a następnie Katedry
Fizjologii Klinicznej (1997-1999)

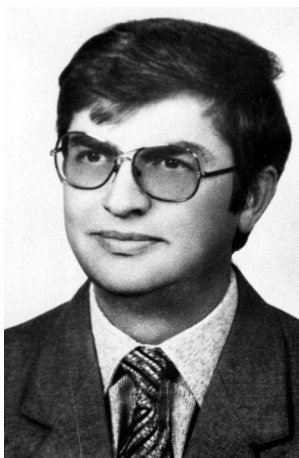

prof. dr hab. Jerzy Wiśniewski
Kierownik Katedry Mikrobiologii
Weterynaryjnej (1985-1998)

prof. dr hab. Zygmunt Wyrzykowski
Kierownik Katedry Histologii
i Embriologii (1968-1993)

Zasłużeni profesorowie Wydziału Medycyny Weterynaryjnej w Olsztynie, którzy odeszli już na zawsze...

prof. dr hab. Ireneusz Dynarowicz
Kierownik Katedry Farmakologii
(1978-1999)

prof. zw. dr hab. Remigiusz Fitko
Kierownik Zakładu Patofizjologii
(1967-1991)

prof. zw. dr Henryk Janowski
Kierownik Katedry Epizootiologii
z Kliniką Chorób Zakaźnych
(1970-1984)

prof. dr hab. Zofia Kalinowska
Kierownik Zakładu Toksykologii
(1966-1977)

prof. dr hab. Kazimierz Kalinowski
Kierownik Katedry Farmakologii
(1966-1976)

prof. zw. dr hab. Kazimierz Markiewicz
Kierownik Katedry Chorób
Wewnętrznych (1966-1986)

prof. dr hab. Wiktor Stefaniak
Kierownik Zakładu Chirurgii
i Rentgenologii (1966-1981)

dr hab. Maria Szelażewicz
pracownik Katedry Parazytologii
i Chorób Inwazyjnych (1966-1998)

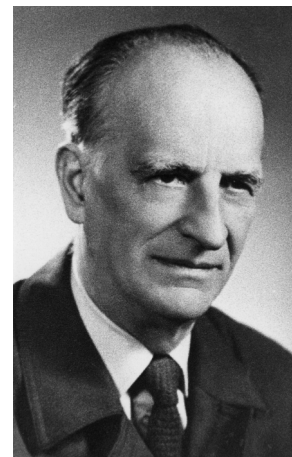
prof. dr hab. Tadeusz Szuperski
Kierownik Katedry Anatomii
Patologicznej (1967-1983)

**prof. zw. dr hab. dr h.c.
Stefan Tarczyński**
Kierownik Katedry Parazytologii
i Chorób Inwazyjnych (1966-1989)

prof. dr hab. Robert Towarnicki
Kierownik Katedry Anatomii Zwierząt
(1966-1970)

prof. dr hab. Antoni Żebracki
Kierownik Katedry Położnictwa
i Patologii Rozrodu (1969-1984)

prof. dr hab. Zdzisław Zawadzki
Kierownik Katedry Higieny Produktów
Zwierzęcych (1968-1974)

prof. dr hab. Jan Gienc
Kierownik Zakładu Anatomii Zwierząt
(1970-1972)

